

KESKUSKAUPPAKAMARI**Tilintarkastuslautakunta**

HTM-TUTKINTO 3.9.2011**1-OSA****HYVÄ TILINTARKASTUSTAPA JA HYVÄ KIRJANPITOTAPA (4 tuntia)**

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–3) voimassa olevien säädösten sekä hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitotavan perusteella, ellei tehtävästä muuta ilmene. Perustele vastauksesi, jos tehtävästä ei muuta ilmene. Tutustu myös kunkin tehtävän yhteydessä annettuihin vastaamisohjeisiin.

Tehtäviin voi vastata KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman ajantasaisen Kansainväliset tilintarkastusalan standardit -teoksen mukaisesti. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia ajantasaisen KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan kertomukset ja lausunnot -teokseen sisältyvien mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tekstissä esiintyvät yritykset, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävien yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinus pisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinus pisteitä.

Tehtävissä IFRS:n (*International Financial Reporting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa kirjanpitolain 7 a -luvun mukaisten kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä. FAS:n (*Finnish Accounting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa Suomen voimassa olevan kirjanpitolain mukaan laadittua muuta tilinpäätöstä kuin lain 7 a -luvussa tarkoitettua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä "HTM-tutkinto" -kansion alakansiota 1-osa - Del 1 löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä tehtävän otsikkoa ja vastaajan tunnistenumeroa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456, tallentaa vastauksensa seuraavasti:

1-osa Tehtävä 1_123456

1-osa Tehtävä 2_123456 jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa.

Tehtävä 1 (20 pistettä)

Seuraavien viiden vuoden kunnossapitotarpeiden selvittämiseksi Asunto Oy Tilava Asunto on teettänyt kuntoarvion. Siinä on todettu muun muassa, että asunto-osakeyhtiön omistaman rakennuksen katto on korjattava. Toimenpiteet katon korjaamiseksi käynnistetään tilikauden alkaessa ja korjausurakka on kokonaisuudessaan valmis tilikauden päättyessä. Korjaamisesta aiheutuvat kustannukset ovat huomattavan suuret, joten hanke käsitellään aktivoitavana perusparannusmenona. Hankkeen rahoittamiseksi nostetaan pankkilaina, jonka vakuudeksi luovutetaan pankille asunto-osakeyhtiön hallussa olevat kiinnitetty haltijavelkakirjat. Asunto-osakeyhtiö ei ole haikautunut arvonlisäverovelvolliseksi, eikä sillä ole taseessa asuintalovarausta.

Tehtävä:

- 1) Selosta seuraavaan taulukkoon, mitä rakennuksen katon korjaukseen liittyviä toimenpiteitä Asunto Oy Tilava Asunnon hallituksen, isännöitsijän ja yhtiökokouksen tulee tehdä asunto-osakeyhtiölain (1599/2009), KILAn asunto-osakeyhtiötä koskevan yleisohjeen (7.12.2010) sekä hyvän hallintotavan perusteella. Perustele toimenpide säädösviittauksilla.
- 2) Selosta seuraavaan taulukkoon myös, miten katon korjauksesta aiheutuvat menot näkyvät Asunto Oy Tilava Asunnon talousarviossa ja tilinpäätöksessä katon korjauksen valmistumisvuonna.

Vastausohje: Kirjoita vastaukset seuraavan esimerkin mukaisesti. Laadi vastauksesi asiantuntijan vastaukseksi, jossa selostat asian omin sanoin. Vältä kopioliimaa -toimintoa. Tietokoneella vastaamisessa anna vastauksesi **koko tehtävään maksimissaan neljän** A4 sivun mittaisena (oletusfontti Calibri 11).

	Toimenpide	Hallitus	Isännöitsijä	Yhtiökokous	Säädösviittaus
1	Kunnossapitotarpeiden selvitys seuraavalta 5 vuodelta.	Hallitus laatii kunnossapitotarpeiden selvityksen perustuen kuntoarvioon ja/tai kunnossapidon PTS-suunnitelmaan.	Isännöitsijä tilaa kuntoarvion hallituksen päätökseen perustuen.	Yhtiökokouksessa esitetään hallituksen kirjallinen selvitys tarpeesta sellaiseen yhtiön rakennusten ja kiinteistöjen kunnossapitoon yhtiökokousta seuraavan 5 vuoden aikana, joka vaikuttaa olennaisesti osakehuoneiston käyttämiseen, yhtiövastikkeeseen.	AsOYL 3:7.2 AsOYL 3:7.17

Tehtävä 2 (40 pistettä)

Omnizee Oy:n tilintarkastaja on jäänyt eläkkeelle. Uudeksi tilintarkastajaksi on valittu KHT Keijo Debet. KHT Debet toimii ensimmäistä kertaa Omnizee Oy:n tilintarkastajana tilikaudella 1.1.2010–31.12.2010. Omnizee Oy noudattaa suomalaista kirjanpitolähtöä (FAS).

Tehtävä A**Omnizee Oy:tä koskevat tapahtumat**

Tilintarkastuksen yhteydessä olet ottanut selvää Omnizee Oy:n taustasta ja toiminnasta. Selvitystä varten olet muun muassa hankkinut kaupparekisteristä Omnizee Oy:tä koskevat kaupparekisterimerkinnot (Liite 1). Selvityksen perusteella sinulle on käynyt selville, että Omnizee Oy valmistaa hankkimistaan raaka-aineista kemikaaleja myytäväksi kotimaisille ja ulkomaisille asiakkaille. Vuoden 2008 tammikuussa Omnizee Oy:n kaikki osakkeet siirtyivät osakekaupalla Univerzenit Ltd:n omistukseen. Omistajanvaihdoksen yhteydessä vaihtuivat Omnizee Oy:n hallitus ja toimitusjohtaja. Omnizee Oy:n hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi tuli Juri Tvaretskoi, jonka kotipaikka on Monaco. Hallituksen varsinaiseksi jäseneksi ja uudeksi toimitusjohtajaksi tuli Reino Mäntypetäjä. Omnizee Oy:n läheisyhtiöitä ovat edellä mainittu Panamaan rekisteröity emoyhtiö Univerzenit Ltd sekä Luxemburgissa rekisteröity Luxzenit S.A, jonka emoyhtiö Univerzenit Ltd omistaa kokonaan.

Tarkastuksen yhteydessä havaitsit, että pian omistajanvaihdoksen jälkeen Omnizee Oy:n kannattavuus ja taloudellinen asema alkoivat heiketä. Tämän vuoksi yhtiöllä oli ollut vuoden 2010 loppupuolelta lähtien vaikeuksia maksaa ostovelkojaan niiden erääntyessä. Maksuvalmiuden parantamiseksi yhtiössä oli harkittu rakennuksen myyntiä. Rakennus sijaitsee vuokratontilla. Rakennuksen arvon arvioitiin ylittävän sen tasearvon 850 000–1 150 000 eurolla.

Taluspäällikkö Ruskoleppä kertoi, että tilikaudella 2010 Omnizee Oy:n pankkitilille oli tullut useita merkittäviä suorituksia Serbiasta. Ruskolepällä ei ollut selkeää käsitystä rahasiirtojen perusteista, joten suoritukset oli kirjanpidossa kirjattu selvittelytilille. Saadut varat oli hallituksen puheenjohtajan puhelimitse antamalla määräyksillä siirretty kyprokselaiselle yhtiölle markkinointimaksuina. Myös kirjaukset siirroista kyprokselaiselle yhtiölle oli tehty selvittelytilille.

Taluspäällikkö Ruskoleppä kertoi myös, että Omnizee Oy:n maksamien konsulttipalkkioiden huomattava kasvu tilikaudella 2010 johtui panamalaiselle insinöörille Carlo Gavamarisille maksetuista hieman yli 80 000 euron konsulttipalkkioista. Gavamaris on erään Panaman valtion omistaman yhtiön toimitusjohtaja. Gavamarisilla on erittäin hyvät yhteydet Väli-Amerikan raaka-ainemarkkinoilla toimiviin yhtiöihin ja henkilöihin sekä alueen poliittisiin päättäjiin. Tarkastettavassa aineistossa ei ollut konsultointisopimusta tai muuta tarkempaa selvitystä konsultoinnin sisällöstä eikä Ruskolepällä ollut asiasta tarkempaa tietoa.

Hallintoaineistoa tarkastaessasi havaitsit, että hallituksen kokouksessa 30.10.2010 oli käsitelty yhtiön taloudellista tilaa. Kokouksessa todettiin, että Omnizee Oy:n käyttökate ajalta 1.1.–30.9.2010 oli 1,3 miljoonaa euroa tappiollinen. Omnizee Oy:n oma pääoma oli 1,2 miljoonaa euroa negatiivinen. Lisäksi hallitus totesi, että emoyhtiö Univerzenit Ltd

ei voi antaa yhtiölle lisää omaa pääomaa. Hallituksen kokouksessa 28.12.2010 todettiin, että Omnizee Oy:n oma pääoma oli 1,5 miljoonaa euroa negatiivinen 30.11.2010.

Tositteita tarkastaessasi huomasit, että Omnizee Oy sai 4.5.2010 sisaryhtiö Luxzenit S.A:lta 360 000 euron laskun raaka-aineostosta (liite 2). Laskussa oli teksti englanniksi "Huhtikuun raaka-ainetoimitus". Omnizee Oy maksoi 19.5.2010 Luxzenit S.A:lle 150 000 euroa. Maksutositteen tiedotuksia kohtaan oli kirjoitettu englanniksi "Osasuoritus huhtikuun raaka-ainetoimituksesta". Luxzenit S.A. maksoi 24.5.2010 Omnizee Oy:lle 150 000 euroa. Tiliotteella oli viestikentässä englanniksi teksti "Aiheettoman osasuorituksen palautus". Hyvityslaskua tai muuta asiaan liittyvää asiakirjaa tarkastettavassa aineistossa ei ollut.

Omnizee Oy sai South Pacific Trade S.A:lta 10.6.2010 päivätyn laskun, jonka loppusumma oli 360 000 euroa (liite 3). Laskutuksen perusteeksi laskuun oli kirjoitettu englanniksi "Huhtikuun toimitus". Omnizee Oy maksoi South Pacific Trade S.A:lle 360 000 euroa 18.6.2010.

Suomen Asiakastieto Oy:ltä saadun tiedon mukaan South Pacific Trade S.A. on Panamaan 9.2.2006 rekisteröity offshore-yhtiö, joka ei harjoita toimintaa Panamassa. Tarkastettavassa aineistossa ei ollut tarkempaa selvitystä raaka-aineostoon liittyvistä seikoista eikä raaka-ainetoimituksen vastaanottamisesta. Myöskään talouspäällikkö Ruskolepällä ei ollut enempää tietoa raaka-aineostosta, mutta Ruskoleppä oletti, että Luxzenit S.A:n ja South Pacific Trade S.A:n laskuissa oli kyse samasta raaka-ainetoimituksesta ja että myytyään raaka-aineen Omnizee Oy:lle sisaryhtiö Luxzenit S.A. oli siirtänyt myyntisaatavan South Pacific Trade S.A:lle. Ilmoitusta saatavan siirrosta Omnizee Oy ei ollut saanut, sen sijaan South Pacific Trade S.A. oli lähettänyt laskun raaka-ainetoimituksesta.

Omnizenit Oy:n saamia tarkastaessasi havaitsit, että Omnizenit Oy:n myyntisaamisiin sisältyi 125 000 euron saaminen Luxzenit S.A:lta. Myydyn kemikaalierän lasku oli päivätty 20.11.2009 ja eräpäiväksi oli merkitty 20.11.2010. Ruskolepän mukaan toimitusjohtaja Mäntypetäjä oli kertonut Ruskolepälle sopineensa, että tässä myyntisaamisessa maksuaika oli poikkeuksellisesti tavanomaista pitempi johtuen Luxzenit S.A:n maksuvalmiuden tilapäisestä heikkoudesta. Myyntisaaminen oli edelleen maksamatta, eikä sitä vielä oltu ehditty periä.

LIITE 1 Omnizee Oy:n kaupparekisteriote, tulostettu 15.4.2011

LIITE 2 Luxzenit S.A:n lasku Omnizee Oy:lle

LIITE 3 South Pacific Trades S.A:n lasku Omnizee Oy:lle

Tehtävä

Olet tilintarkastustiimin assistentti. Tehdessään Omnizee Oy:n tilintarkastusta tiimi on tehnyt lukuisia havaintoja. KHT Debet pyytääkin sinua laatimaan yllä selostetuista havainnoista tilintarkastusdokumentaation, josta käy ilmi johtopäätökset siitä, mitä vaikutuksia havainnoilla on hyvän tilintarkastustavan perusteella tilintarkastusraportointiin sekä mitä mahdollista muuta raportointia havainnot edellyttävät.

Vastausohje: Laadi vastauksesi asiantuntijan vastaukseksi, jossa selostat asian omin sanoin. Vältä kopioi-liimaa -toimintoa. Tietokoneella vastaamisessa anna vastauksesi **tehtävään A** **maksimissaan kolmen** A4 sivun mittaisena (oletusfontti Calibri 11).

Tehtävä B**Omnizee Oy:tä koskevat tapahtumat toukokuussa 2011**

Soitit toukokuun 2011 lopussa Omnizee Oy:n taluspäällikkö Ruskolepälle tiedustellaksesi, milloin voit tulla tarkastamaan alkaneen tilikauden 2011 kirjanpitoa. Puhelinkeskustelussa kävi ilmi, että tilikauden 2010 tilinpäätös oli vahvistettu 12.5.2011.

Puhelinkeskustelussa Ruskoleppä myös kertoi, että aivan äskettäin Omnizee Oy:lle oli reklamoitu marraskuussa 2010 eräälle oululaiselle asiakkaalle toimitetusta 290 000 euron kemikaalitoimituksesta. Asiakas oli tutkituttanut toimitetun kemikaaliseoksen ja tutkimustulosten mukaan seos sisälsi aineita, joita seoksessa ei olisi saanut olla. Seoksen käytöstä ennen sen koostumuksen tutkimista on erittäin todennäköisesti aiheutunut ympäristövahinkoja. Kauppahinnan hyvittämisen lisäksi asiakas vaatii noin 150 000 euron vahingonkorvauksia materiaalivirheestä johtuneiden rikkoutuneiden koneiden välttämättömien korjaus- ja huoltotoimenpiteiden vuoksi.

Omnizee Oy:ssä tiedettiin, että oululaiselle asiakkaalle toimitetun kemikaaliseoksen valmistusprosessissa oli ongelmia. Valmistusprosessissa olevien ongelmien ei kuitenkaan uskottu merkittävästi vaikuttaneen kemikaaliseoksen ominaisuuksiin eikä rajoittaneen sen käyttöä. Sen vuoksi valmistusprosessin ongelmiin ei kiinnitetty huomiota toimituksen yhteydessä eikä toimituksen jälkeen.

Tehtävä

Arvioi muistiossasi, miten yllä olevat toukokuussa 2011 tietoosi tulleet seikat vaikuttavat 31.12.2010 päättyneen tilikauden tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen.

Vastausohje: Laadi vastauksesi asiantuntijan vastaukseksi, jossa selostat asian omin sanoin. Vältä kopioi-liimaa -toimintoa. Tietokoneella vastaamisessa anna vastauksesi **tehtävässä B maksimissaan yhden A4 sivun mittaisena** (oletusfontti Calibri 11).

LIITE 1

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS
Kaupparekisteri

K A U P P A R E K I S T E R I M E R K I N N Ä T

Toiminimi:

Omnizee Oy

Yritys- ja yhteisötunnus: 0000000-0
Kaupparekisterinumero: 000.000
Yritys rekisteröity: 24.04.1998
Yritysmuoto: osakeyhtiö
Kotipaikka: Helsinki

Yrityksen yhteystiedot:

Postiosoite: Annankatu 10 C 15, 00100 HELSINKI

Käyntiosoite: Annankatu 10 C 15, 00100 HELSINKI

Rekisterimerkinnät:

TOIMINIMI (Rekisteröity 24.04.1998)

Omnizee Oy.

TOIMIALA (Rekisteröity 24.04.1998)

Yhtiön toimialana on valmistaa kemikaaleja ja myydä niitä...(toimialamäärityksen loppuosa jätetty pois, ei ole merkitystä tehtävän kannalta)

KOTIPAikka (Rekisteröity 24.04.1998)

Helsinki.

TILIKAUSI (Rekisteröity 24.04.1998)

Yhtiön tilikausi on 01.01. - 31.12.

PERUSTAMINEN (Rekisteröity 24.04.1998)

Perustamiskirja on allekirjoitettu 01.04.1998.

Yhtiöjärjestys on perustamiskokouksessa hyväksytty 01.04.1998.

YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUUTOS (Rekisteröity 26.06.2007)

Yhtiöjärjestystä on muutettu 27.05.2007.

OSAKEPÄÄOMA (Rekisteröity 27.10.2007)

Osakepääoma 8.000,00 euroa, täysin maksettu.

Osakkeet 800 kpl.

HALLITUS (Rekisteröity 18.03.2008)

Puheenjohtaja:

xx.xx.xxxx Twaretskoi Juri Vladimir

Varsinaiset jäsenet:

xxxxxx-xxxx Mäntypetäjä Reino Ilmari

xx.xx.xxxx Jensen Robert Olle

MUU JOHTO (Rekisteröity 18.03.2008)

Toimitusjohtaja:

xxxxxx-xxxx Mäntypetäjä Reino Ilmari

(Loppuosa kaupparekisterimerkinnöistä on jätetty pois, ei ole merkitystä tehtävän kannalta)

LIITE 2

INVOICE

Luxzenit S.A.
 10 A Rue des Capucins
 Luxembourg

Omnizee Oy
 Annankatu 10 C 15
 Helsinki
 Finland

Date 30.4.2010	Our ref: 3827/10	Invoice No. 2005842	Payment Terms Due Date: 19.5.2010
Shipper	Place of Delivery	Your Ref.	

Description:	Rate/Amount
Delivery of raw material in April	360.000 euros
Total	360.000 euros

Bankers:			
xxxxxxx	xxxxxxx	Phone:	xxxxxxx
zzzzzzz	zzzzzzz	Fax:	zzzzzzzz
yyyyyy	yyyyyy	E-Mail:	yyyyyy

LIITE 3

INVOICE No. 509

June 10th, 2010

South Pacific Trade S.A.

Calle 15 a Oeste, Casco Viejo
Panama City
Panama

Phone: xxxxxxx
Fax: zzzzzzzz
E-Mail:yyyyy

Omnizee Oy

Annankatu 10 C 15
Helsinki
Finland

Quantity:	Our ref:	Terms of Payment	Transport
		Due Date: 18.6.2010	

Product:	Price
Delivery in April	360.000 euros
<hr/> Total amount to be paid	
360.000 euros <hr/>	
Banking details:	
xxxxxxx	xxxxxxx
zzzzzzz	zzzzzzz
yyyyyy	yyyyyy

Tehtävä 3 (40 pistettä)

Vastausohje: Seuraavassa esitetään väittämiä, jotka ovat joko oikein tai väärin. Sinun tehtäväsi on merkitä rasti (x) jokaisen väittämän kohdalle, onko väittämä mielestäsi oikein vai väärin. Perustele näkemystäsi vähintään yhdellä viittauksella ko. standardin pykälään (esim. IFRS 1.22, tarkoittaen pykälää numero 22 standardissa IFRS 1). Virheellisestä vastauksesta voi saada miinuspisteitä.

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS-viittaus
1. IFRS 1: ENSIMMÄINEN IFRS-STANDARDIEN KÄYTTÖNOTTO				
a)	Suomessa IFRS-standardeihin siirtymispäivältä yrityksen on esitettävä avaava tase ja ensimmäisessä IFRS-tilinpäätöksessä on esitettävä lisäksi päättävä tase ja vähintään yksi vertailuvuoden päättävä tase. Kaikkiaan esitetään siis kolme tasetta.			
b)	Aiemman tilinpäätösnormiston mukaisesti konsernitilinpäätökseen kertyneet muuntoerot saa nollata laadittaessa ensimmäistä IFRS-tilinpäätöstä, eli realisoida ne suoraan omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin.			
2. IFRS 2: OSAKEPERUSTEISET MAKSUT				
a)	Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset liiketoimet kirjataan pääsääntöisesti käypään arvoon ja jaksotetaan kuluksi tuloslaskelmaan ja lisäykseksi omaan pääomaan ansaitsemisaikana.			
3. IFRS 3: LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN				
a)	Yritys A ostaa Yritys B:stä 30 % omistusosuu- den aiemmin omistamansa 35 % lisäksi. Yritys kirjaa myös aiemman omistusosuutensa käypään arvoon, vertaa sitä konsernitilinpäätöksessä olleeseen kirjanpitoarvoon ja kir- jaa erotuksen tulosvaikutteisesti tuloslaskel- maan.			
b)	Yritys C ostaa Yritys D:stä 80 % omistusosuu- den. Määräysvallattomien omistajien osuudeksi Yritys D:stä jää 20 %. Myös määräysvallatto- mien omistajien osuus Yritys D:n yksilöitävissä olevista varoista ja vastattaviksi otetuista ve- loista arvostetaan käypään arvoon.			
c)	Liiketoimintojen yhdistämisessä luovutettu vas- tike arvostetaan käypään arvoon ja hankintaan välittömästi liittyvät menot aktivoidaan osaksi syntyvää liikearvoa.			

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS-viittaus
4. IFRS 5: MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPE- TETUT TOIMINNOT				
a)	Kun pitkäaikaisena omaisuuseränä oleva rakennus luokitellaan myytävänä olevaksi omaisuuseräksi, se arvostetaan luokitteluhetkellä kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon ja rakennuksesta tehtävät suunnitelman mukaiset poistot lopetetaan.			
b)	Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen luovutettavien erien ryhmä esitetään aina myös lopetettuna toimintona.			
5. IFRS 7: RAHOITUSINSTRUMENTIT: TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT				
a)	Tämän standardin tarkoituksena on vaatia yrityksiä esittämään tilinpäätöksessä tietoja, joiden avulla käyttäjät pystyvät arvioimaan, miten merkittävä vaikutus johdannaisilla on yrityksen taloudelliseen asemaan ja tulokseen, sekä minkä luonteisia ja miten laajoja ovat ne rahoitusinstrumenteista aiheutuvat riskit, joille yritys on alttiina kauden aikana ja raportointikauden päättymispäivänä, sekä sitä, miten yritys hallitsee kyseisiä johdannaisia.			
b)	Yrityksen tulee esittää toimintakertomuksessa tietoa, jonka avulla tilinpäätöksen käyttäjät pystyvät arvioimaan sellaisten rahoitusinstrumenteista johtuvien riskien luonnetta ja laajuutta, joille yritys on alttiina raportointikauden päättymispäivänä.			
6. IAS 1: TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMINEN				
a)	Kun yhtiön pitkäaikaiseen lainaan liittyvät lainaehdot eli ns. lainakovenantit rikkoutuivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2010, laina erääntyi ehtojen mukaisesti kuukauden sisällä maksettavaksi. Kun lainanantaja kuitenkin hyväksyi 17.1.2011 sellaisen muutoksen lainakovenantiehtoihin, etteivät ehdot enää olleet rikkoutuneena, saatiin laina 31.12.2010 tilinpäätöksessä luokitella edelleen pitkäaikaiseksi. Yhtiö julkisti tilinpäätöksensä 10.2.2011.			
b)	Laaja tulos on sama kuin tilikauden tulos.			

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS-viittaus
7. IAS 8: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET, KIRJANPIDOLLISTEN ARVIOIDEN MUUTOKSET JA VIRHEET				
	Tilinpäätöksen laatimisperiaatetta saa muuttaa vain, jos jokin IFRS-standardi vaatii muutosta, tai kun tilinpäätös antaa muutoksen johdosta luotettavaa ja merkityksellisempää informaatiota tilinpäätöksestä.			
8. IAS 10: RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT				
	Yritys laati tilinpäätöksen per 31.12.2010 ja yrityksen hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkistettavaksi 14.2.2011. Yrityksen taseeseen sisältyy tuotantolaitos, jonka kirjanpitoarvo tilinpäätöspäivänä on 3 250 000 euroa. Tammi-kuun 19. päivänä 2011, kyseinen tuotantolaitos tuhoutui maanjäristyksessä. Yrityksen tulee alentaa tuotantolaitoksen arvoa 31.12.2010 tilinpäätöksessä.			
9. IAS 12: TULOVEROT				
	Laskennallista verovelkaa ei kirjata tilanteessa, jossa se syntyisi omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä se vaikuta kirjanpidon tulokseen, verotettavaan tuloon tai verotettavaan tappioon liiketoimen toteutumisajankohtana.			
10. IAS 16: AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET				
	Uuden toimipaikan avaamisesta aiheutuvat menot saa aktivoida aineelliseen käyttöomaisuuteen.			
11. IAS 17: VUOKRASOPIMUKSET				
	Jos vuokrakohteesta maksettavien vähimmäisvuokrien nykyarvo muodostaa vuokrasopimuksen syntymisajankohtana vähintäänkin olennaisen osan vuokratun omaisuuserän käyvästä arvosta, kyseessä on rahoitusleasingsopimus, joka aktivoidaan vuokralle ottajan taseeseen käyttöomaisuuteen ja velaksi.			
12. IAS 18: TUOTOT				
	13.12.2010 tapahtunut tavaran myynti voidaan tulouttaa 31.12.2010 tilinpäätökseen, kun muut ehdot olivat täyttyneet jo 13.12.2010, mutta ostajalla oli mahdollisuus palauttaa tavara 13.1.2011 asti, eikä yrityksellä ollut aiempaa kokemusta palautusten määrästä. Yrityksen tilinpäätös valmistui 14.2.2011 ja hyväksyttiin julkistettavaksi 21.2.2011.			

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS- viittaus
13. IAS 19: TYÖSUHDE-ETUUDET				
	Yrityksellä on eräässä tehtaassaan etuuspuh-jainen eläkejärjestely koko tehtaan henkilöstöl-le. Yritys irtisanoo tehtaalta viidesosan henki-löstöstä. Kyseessä on eläkejärjestelyn supis-taminen, joka johtaa eläkevastuun ja mahdolli-sesti eläkevarojen pienemiseen sekä näiden välisen erotuksen kirjaamiseen tulosvaikuttei-sesti tuloslaskelmaan.			
14. IAS 27: KONSERNITILINPÄÄTÖS JA ERILLISTILINPÄÄTÖS				
	Emoyritys omistaa yhdestä tytäryrityksestä 80 % osuuden ja laatii siten konsernitilinpäätöksen. Tilikauden aikana emoyritys on myynyt osan omistusosuudestaan määräysvallattomil-le osakkeenomistajille alentaen siten omis-tusosuutensa 80 %:sta 60 %:een säilyttäen määräysvallan tytäryrityksessä. Myynnistä syn-tynyt myyntivoitto kirjataan oman pääoman sisällä, eikä sillä ole tulosvaikutusta.			
15. IAS 28: SIOITUKSET OSAKKUUSYRITYKSIIN				
	Pääomasijoittajat saavat halutessaan valintan-sa mukaan arvostaa sijoitukset osakkuusyrytyk-siin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja aina tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja käy-vän arvon muutokset kirjataan tulosvaikuttei-sesti.			
16. IAS 31: OSUUDET YHTEISYRITYKSISSÄ				
	Öljyputki mainitaan usein esimerkkinä yhtei- sessä määräysvallassa olevasta toiminnosta.			
17. IAS 32: RAHOITUSINSTRUMENTIT: ESITTÄMISTAPA				
	Osuuskuntien osuuspääoma tai lisäosuuspää- oma sisältää usein osuuskunnan pakollisen lunastusveloitteen osuuspääoman ja lisä- osuuspääoman osuustodistuksen haltijan niin vaatiessa joko osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen perusteella. Tällaiset rahoitusinstru- mentit saadaan kuitenkin luokitella omaksi pääomaksi, vaikka ne ovat luonteeltaan velko- ja.			
18. IAS 36: OMAISUUSERIEN ARVON ALENTUMINEN				
	Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla me- noilla, tai käyttöarvo, sen mukaan kumpi niistä on matalampi.			

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS- viittaus
19. IAS 37: VARAUKSET, EHDOLLISET VELAT JA EHDOLLISET VARAT				
	Yritys on laatimassa tilinpäätöstä kalenterivuoden 2010 tilikaudelta. Samanaikaisesti yrityksen budjettiprosessi on valmistumassa ja ennakkonäkymät tilikaudelle 2011 ovat huonontuneet. Koska yrityksen tiedossa on, että ainakin ensimmäinen vuosipuolisko tulee tuottamaan liiketappiota, yritys voi kirjata odotettavissa olevan liiketoiminnan tappion määräisen varauksen tilinpäätökseensä 2010 sekä varovaisuuden periaatteen että IAS 37.14 mukaisesti.			
20. IAS 38: AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
	Mainostoimisto laati yritykselle tv-mainonta -kampanjan, jonka esittäminen aloitettiin 10.1.2011 ja päättyi 31.1.2011. Yrityksen tilikausi on kalenterivuosi, ja tilinpäätös valmistui julkistettavaksi 14.2.2011. Mainostoimiston työ on tehty loka-joulukuussa 2010 ja laskukin on saatu ennen vuoden vaihdetta. Yritys voi aktivoita tv-kampanjan aineettomiin oikeuksiin IAS 38 standardin mukaisesti.			
21. IAS 39: RAHOITUSINSTRUMENTIT: KIRJAAMINEN JA ARVOSTAMINEN				
	Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti on merkittävä taseeseen ja kirjattava pois taseesta joko kaupantekopäivän tai selvityspäivän perusteella sen mukaan kumman yritys valitsee laadintaperiaatteen mukaisesti.			
22. IAS 40: SIJOITUSKIINTEISTÖT				
	Yritys A arvostaa kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä sijoituskiinteistönsä IAS 40 -standardin käyvän arvon mallin mukaisesti sekä omassa käytössä olevat rakennukset IAS 16 -standardin hankintamenomallin mukaisesti. Kun omassa käytössä olleen rakennuksen käyttötarkoitus muuttuu oman käytön loppuessa ja rakennuksen siirtyessä vuokrattavaksi ja siten siis sijoituskiinteistöksi, käsitellään käyttötarkoituksen muuttumishetken kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus kuitenkin siirtohetkellä ainoastaan IAS 16 -standardin uudelleenarvostusperiaatteen mukaisesti.			

Numero	Kysymys	Oikein	Väärin	IFRS-viittaus
23. IAS 41: MAATALOUS				
	<p>Biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Kun biologisesta hyödykkeestä, kuten metsästä, korjataan tai kaadetaan maataloustuotteita, kuten puita, arvostetaan ne korjuuajankohdan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Tästä arvosta muodostuu kyseisen myytävän tai tuotannossa hyödynnettävän maataloustuotteen hankintameno taseeseen kirjattavaksi ja mahdollinen erotus aiempaan arvostukseen kirjataan tulosvaikutteisesti.</p>			
24. IFRIC 13: KANTA-ASIAKASOHJELMAT				
	<p>Yrityksellä on kanta-asiakasohjelma, jossa asiakkaiden ostamat tuotteet ja palvelut kartuttavat hänelle etupisteitä, joita hän voi myöhemmin hyödyntää saamalla esimerkiksi tuotteita tai palveluja, joko ilmaiseksi tai alennettuun hintaan. Yrityksen myydessä etupisteisiin oikeuttavia tuotteita tai palveluja, se ei voi tulouttaa myydystä tuotteesta tai palvelusta saatava kauppahintaa kokonaisuudessaan. Yritys jättää tulouttamatta osuuden, joka kohdistuu "myydylle" etupisteille. Tämä osuus tuloutetaan vasta, kun asiakas käyttää etupisteensä.</p>			